

14. september 2021

Flygtningenævnet
Adelgade 11-13
1304 København K
Att. Flygtningenævnets formand

Opfordring til, at Flygtningenævnet i lyset af den seneste udvikling i Afghanistan, genoptager alle asylsager vedrørende afghanske statsborgere, der er meddelt afslag på asyl og som aktuelt er i udsendelsesposition.

Flygtningenævnet besluttede på det ekstraordinære koordinationsudvalgsmøde den 16. august 2021 at iværksætte en screening af sager vedrørende afghanske statsborgere, hvor nævnet tidligere har truffet afgørelse og stadfæstet Udlændingestyrelsens afslag, og hvor ansøgeren aktuelt er i udsendelsesposition. I disse sager besluttede Flygtningenævnet at udsætte udrejsefristen og herefter tage stilling til, om der er grundlag for at genoptage behandlingen af sagerne.

DRC Dansk Flygtningehjælp skal med dette brev komme med en klar opfordring til, at Flygtningenævnet – hurtigst muligt – genoptager alle asylsager vedrørende afghanske statsborgere, der er meddelt afslag på asyl. I tilfælde af at Flygtningenævnet ikke finder anledning til at genoptage samtlige sager vedrørende afviste afghanske asylansøgere, skal vi opfordre til, at man i det mindste genoptager en lang række sagskategorier, som er nærmere beskrevet nedenfor.

Samtidig vil vi gerne opfordre til, at man ved vurderingen af disse sager, særligt ved bevis- og risikovurderingen, tager højde for både Talibans tidligere ageren og omfattende brug af alvorlige overgreb, usikkerheden i forhold til adgang til oplysninger om den aktuelle situation i Afghanistan samt usikkerheden i forhold til, hvordan situationen i Afghanistan vil udvikle sig i den kommende tid. DRC Dansk Flygtningehjælp finder på den baggrund anledning til at understrege behovet for, at der udvises særlig forsigtighed i sager vedrørende afghanske asylansøgere.

Baggrunden for, at alle asylsager vedrørende afghanske asylansøgere, der er meddelt afslag på asyl, bør genoptages.

Situationen i Afghanistan har ændret sig drastisk og på en måde, så alle sager bør vurderes på ny. Der er rapporter fra flere områder om, at Taliban er i færd med at indføre de samme strenge regler og praksisser, som organisationen var kendt for, da de havde magten i 1990'erne, og at særligt de afghanske kvinders situation er drastisk forværret.¹ Siden midt august er Afghanistan overgået til at være et islamisk emirat, hvor den strengeste fortolkning af sharia udgør det nye styres værdigrundlag.

¹ <https://www.ecoi.net/en/document/2058163.html#Toc517936359>

Da Taliban havde magten fra 1996-2001 var organisationen berygtet for massive menneskerettighedskrænkelser. Anerkendelsesprocenten for afghanske statsborgere i spontane asylsager fra 1996-2001 i Udlændingestyrelsen viser med tydelighed det massive beskyttelsesbehov, der var i de år. Af publikationen Tal og Fakta på Udlændingeområdet fra 2001 fremgår således, at anerkendelsesprocenten for afghanske statsborgere steg fra 49% i 1996 til 97 % i 2001.² Af tallene fremgår ligeledes, at næsten alle blev meddelt konventionsstatus.³

De seneste udmeldinger samt handlinger fra Taliban tyder på, at organisationen ikke har ændret sig synderligt, siden de sidst havde magten, ligesom de understreger den alvorlige risiko, der helt generelt synes at være for afviste afghanske asylansøgere ved en tilbagevenden til Afghanistan.

Taliban har blandt andet offentligt meldt ud, at de vil stille afviste afghanske asylansøgere fra Vesten for retten, hvis de pågældende returnerer til Afghanistan. Det fremgår ikke, hvilken straf, afviste asylansøgere fra Vesten kan vente sig.⁴ Der rapporteres endvidere om, at kvinder i nogle områder nægtes adgang til deres arbejde, underlægges strenge regler om påklædning og følgeskab af mandlige slægtninge, ligesom at der rapporteres om, at kvinder risikerer tvangsægteskab med Taliban-krigere.⁵ Endelig fremgår, at personer, der klæder sig vestligt, er blevet udsat for fysiske overgreb og anklaget for ikke at respektere islam.⁶

FNs Høj Kommissær for Menneskerettigheder, Michelle Bachelet, udtalte den 10. august 2021, at FN har modtaget rapporter om, at især Taliban står bag handlinger og krænkelser, der svarer til krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden.⁷

Der rapporteres også om, at manglende overholdelse af Talibans regler allerede nu har ført til brutal afstraffelse, ligesom at personer, der enten har arbejdet for eller anses for at have tilknytning til de afghanske myndigheder, de internationale styrker og/eller organisationer udsættes for henrettelser eller anden afstraffelse.⁸

Der er desuden stor usikkerhed om hvem, Taliban betragter som modstandere og de officielle meldinger, der kommer fra Talibans top ses ikke altid at stemme overens med, hvem der faktisk behandles som modstandere.⁹ Villkårligheden synes således at være udbredt.

² <https://uim.dk/publikationer/tal-og-fakta-pa-udlaendingeomradet-2001>

³ 1496 K-status, 184 de-facto status, 46 afslag, <https://uim.dk/publikationer/tal-og-fakta-pa-udlaendingeomradet-2001>

⁴ <https://www.reuters.com/world/taliban-would-take-back-europes-afghan-deportees-face-courts-says-spokesman-2021-08-30/>

⁵ DIS – Danish Immigration Service: Afghanistan: Recent developments in the security situation, impact on civilians and targeted individuals, September 2021

https://www.ecoi.net/en/file/local/2060188/Afghanistan_Targetedindiv_FINAL.pdf, side 19-20

⁶ <https://nypost.com/2021/08/23/taliban-are-beating-afghans-for-wearing-western-clothes-report/>

⁷ <https://www.ohchr.org/SP/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=27370&LangID=E>

⁸ <https://www.ohchr.org/SP/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=27370&LangID=E> HRW – Human Rights Watch: Afghanistan: Advancing Taliban Execute Detainees, 3 August 2021

<https://www.ecoi.net/en/document/2057442.html> (accessed on 13 August 2021)

⁹ Afghanistan; Recent developments in the security situation, impact on civilians and targeted individuals. Udlændingestyrelsen september 2021, s. 1.

Både EASO og Udlændingestyrelsen har i deres seneste rapporter om situationen efter Talibans magtovertagelse fremhævet, at følgende profiler, allerede på nuværende tidspunkt, har været udsat for henrettelse, drab, overgreb og trusler fra Taliban, herunder *journalists and media workers, persons with links to the previous administration and foreign forces* og *human rights activists*.¹⁰

På baggrund af ovenstående finder Flygtningehjælpen, at der – trods en forholdsvis ny situation, som udvikler sig dag for dag – tegner sig et klart billede af en så markant ændret situation i Afghanistan, samt en så bred vifte af persongrupper, der må antages at være i risiko ved tilbagevenden til Afghanistan, at det mest korrekte må være, at alle sager vedrørende afghanske statsborgere, der er meddelt afslag på asyl, genoptages.

Sagskategorier, der som minimum bør genoptages

Som ovenfor nævnt er der stor usikkerhed om, præcis hvem der vil være i risiko i Afghanistan. Men nogle af de profiler, som helt oplagt synes i risiko for asylbegrundende overgreb ved en udsendelse til Afghanistan er følgende:

- Kvinder, herunder fraskilte kvinder¹¹
- Afviste asylansøgere fra Vesten¹²
- Personer med tilknytning til det tidligere styre¹³
- Personer med tilknytning til udenlandske styrker¹⁴
- Personer, der anses for at være Westernized^{15 16 17 18}

¹⁰ https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2021_09_EASO_COI_Report_Afghanistan_Security_situation_updated.pdf, side 14-17

¹¹ <https://www.theguardian.com/global-development/2021/aug/13/nowhere-to-go-divorced-afghan-women-in-peril-as-the-taliban-close-in>

¹² <https://www.reuters.com/world/taliban-would-take-back-europes-afghan-deportees-face-courts-says-spokesman-2021-08-30/>

¹³ https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2021_09_EASO_COI_Report_Afghanistan_Security_situation_updated.pdf, side 16

¹⁴ https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2021_09_EASO_COI_Report_Afghanistan_Security_situation_updated.pdf, side 16

¹⁵ Der henvises til flere kilder, som fremhæver, hvordan personer, der returnerer fra Vesten skiller sig ud og ofte vil tiltrække sig (negativ) opmærksomhed: https://www.ecoi.net/en/file/local/2054314/Afghanistan-Westernised-CPIN-v2.0_June_2021.pdf

¹⁶ I sin analyse fra marts 2021 fremhæver Thomas Ruttig (Taliban kender og analytiker i Afghan Analyst Network), at Taliban ved adskillige lejligheder tager afstand fra 'Vesten' og hvad gruppen anser for 'vestlige værdier'. <https://ctc.usma.edu/wp-content/uploads/2021/03/CTC-SENTINEL-032021.pdf>, side 6-7

¹⁷ Af artiklen fremgår, at flere mænd er blevet udsat for fysiske overgreb for at have vestligt tøj på: *A group of young Afghan men claim Taliban fighters beat, whipped and threatened them at gunpoint for wearing jeans and other Western-style clothes in Kabul, the Telegraph reports.*

The young men said the insurgents accused them of disrespecting Islam with their clothing choices.

<https://nypost.com/2021/08/23/taliban-are-beating-afghans-for-wearing-western-clothes-report/>

¹⁸ UK Home Office vurderer i deres guidelines, at kvinder der udsendes til Afghanistan og som anses for at have taget vestlige værdier til sig, vil være i risiko: *Information on the position of returnee women and girls is limited as the vast majority of returnees from the West are men. Afghanistan is a deeply patriarchal and conservative society and the rights of women and girls are restricted. Therefore, a woman or girl who returns from a Western country and is perceived to have adopted 'Western' ways may be perceived as contravening cultural, social, and religious norms. If a woman or girl is perceived as 'Westernised' they could face discriminatory treatment that – combined with their disadvantages as a woman – may in some circumstances amount to persecution.* https://www.ecoi.net/en/file/local/2054314/Afghanistan-Westernised-CPIN-v2.0_June_2021.pdf, side 10

- Personer, der ikke vil eller kan indordne sig Talibans strenge regler og praksisser samt Talibans forståelse af Sharia lov^{19 20}
- Journalister²¹
- Menneskerettighedsaktivister og demonstranter²²

DRC Dansk Flygtningehjælp skal, som nævnt indledningsvist, opfordre til, at Flygtningenævnet – hurtigst muligt – som minimum genoptager sager vedrørende disse persongrupper, som alle har været fremhævet som værende i særlig risiko for at blive betragtet som modstandere af Taliban og dermed er i risiko for asylbegrundende overgreb.

Desuden skal Flygtningehjælpen opfordre til, at berostillelsen af igangværende asylsager vedrørende afghanske statsborgere ikke trækker unødigt ud, og vil gerne understrege at de ovenfor nævnte betragtninger naturligvis også er relevante for denne gruppe.

DRC Dansk Flygtningehjælp håber og opfordrer til, at Flygtningenævnets koordinationsudvalg på mødet den 15. september vil beslutte at genoptage alle sager vedrørende afghanske asylansøgere, der er meddelt afslag på asyl, eller som minimum de ovenfor nævnte risikoprofiler.

Med venlig hilsen

Eva Singer

Asylchef

¹⁹ Human Rights Watch, "You Have No Right to Complain", Education, Social Restrictions, and Justice in Taliban-held Afghanistan, juni 2020, https://www.hrw.org/sites/default/files/media_2020/06/afghanistan0620_web_0.pdf

²⁰ https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/Afghanistan_targeting_society.pdf

²¹ https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2021_09_EASO_COI_Report_Afghanistan_Security_situation_upd_ate.pdf, side 14

²² https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2021_09_EASO_COI_Report_Afghanistan_Security_situation_upd_ate.pdf, side 13 og 16